

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2023 r.

**Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim II Wydział Cywilny Odwoławczy
w składzie:**

Przewodniczący	Sędzia Jarosław Gołębiowski
----------------	-----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2023 r. w Piotrkowie Trybunalskim

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...)z siedzibą w P.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 24 października 2022 r. sygn. akt I C 1875/21

1. oddala apelację;
2. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda (...)z siedzibą w P. kwotę 450 (czteryście pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Jarosław Gołębiowski

II Ca 1062/22

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 października 2022 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim po rozpoznaniu sprawy z powództwa N. M. przeciwko (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. o zapłatę 3.568,50 zł:

1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.420 (trzy tysiące czterysta dwadzieścia) złotych 90 (dziewięćdziesiąt) groszy z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 8 października 2020 r. do dnia zapłaty;
2. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;
3. orzekł o kosztach procesu zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów pozostawiając szczegółowe wycalcowanie referendarzowi sądowemu.

Podstawę powyższego wyroku stanowiły przytoczone poniżej ustalenia

i zarazem rozważania Sądu Rejonowego:

W dniu 31 lipca 2020 r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd F. (...) o nr rej. (...). Pojazd ten był własnością S. N. (1). Sprawcą wypadku był kierujący innym pojazdem posiadający polisę OC w firmie pozwanego.

W dniu 21 sierpnia 2020 r. poszkodowany zawarł z powodem N. M. umowę cesji, na podstawie której, przełał na jego rzecz wierzytelność o odszkodowanie, jaką posiadał wobec pozwanego w związku z uszkodzeniem swojego pojazdu.

Szkoda została zgłoszona pozwanemu i zarejestrowana pod nr (...)

W dniu 6 sierpnia 2020 r. pozwany poinformował osobę zgłaszającą szkodę o możliwości najmu pojazdu zastępczego za pośrednictwem firmy współpracującej z pozwanym. O takiej możliwości informowano także podczas rozmowy telefonicznej.

Poszkodowany z uwagi na uszkodzenie pojazdu w kolizji wynajął auto zastępcze od powoda. Nie posiadał innego pojazdu, który mógłby wykorzystywać od własnych, codziennych potrzeb. Poszkodowany auta potrzebował do dojazdów do pracy.

W momencie zdarzenia samochód prowadziła jego córka - A. N. (2). Przed zdarzeniem to głównie poszkodowany jeździł autem. Córka pożyczała od niego auto od czasu do czasu, celem dojazdów do pracy.

W momencie zdarzenia poszkodowany posiadał inne auto – T. (...), które użytkowała jego żona, oraz był współwłaścicielem pojazdu V. (...), który użytkował jego syn.

Poszkodowany uzyskał ofertę najmu z wypożyczalni preferowanej przez pozwanego. Regulamin tego podmiotu przewidywał tzw. udział własny

w szkodzie komunikacyjnej, niezależne od niego opłaty karne m. in. w razie naprawy blacharsko – lakierniczej wypożyczonego auta w wysokości „kosztów usługi + 35%”, utratę elementów wyposażenia. Warunki najmu przewidywały ponadto zakaz używania pojazdu przez osoby poniżej 21 roku życia.

Poszkodowany o ofercie najmu i jej warunkach był informowany przez R. P. (1), który zajmował się odholowaniem pojazdu i który zgłosił szkodę, jednocześnie jest on pracownikiem firmy (...) w P..

Córka bezpośrednio poszkodowanego, której pożyczał pojazd przed szkodą, w 2020r. miała 20 lat.

Wobec powyższego, poszkodowany zdecydował się na ofertę najmu przedstawioną przez powoda, która nie przewidywała zastrzeżenia limitu kilometrów oraz konieczności częściowego płacenia „z własnej kieszeni” za szkody w wypożyczonym pojeździe.

Poszkodowany wynajął auto o zbliżonych parametrach i klasie do auta uszkodzonego tj. V.

Poszkodowany wynajmował auto od 31 lipca 2020 r. do dnia 21 sierpnia 2020 r. (21 dni), po stawce 282,90 zł brutto. Łączny koszt najmu wyniósł 5.490,90 zł (21 dni x 282,90 zł).

Pozwany zwrócił koszty najmu pojazdu zastępczego w części tj. co do kwoty 2.520,00 zł uznając za refundowane 21 dni najmu przy stawce 120 zł brutto.

Auto po szkodzie zostało odholowane przez R. P. (1) na parking firmowy (...) przy ul. (...) w P., a następnie samochód był wywieziony do warsztatu powoda w P. przy ul. (...), o czym zdecydował S. N. (1). Uszkodzony pojazd został w dniu 31 lipca 2020 r. zaparkowany na strzeżonym parkingu urządzonym przez powoda, w oczekiwaniu na wynik postępowania likwidacyjnego. Parkowanie zakończyło się w dniu 11 sierpnia 2020 r. Łączny koszt parkowania wyniósł 442,80 zł (12 dni x 36,90 zł brutto). Pozwany wypłacił z tytułu parkowania kwotę 259,20 zł.

Stawki za każdą rozpoczętą dobę parkowania wśród firm świadczących usługi autopomocy drogowej połączonej z parkowaniem rozbitych pojazdów dla pojazdu o (...) do 3,5 tony kształtowały się w roku 2020 około 30 zł brutto (netto od ok. 24,39 zł), a więc wokół stawki urzędowej (+/-6 zł).

Warsztaty, które są związane umową z towarzystwem ubezpieczeń w ramach współpracy stosują niższe stawki.

Pojazd uszkodzony F. (...) i wynajęty V. (...) są klasyfikowane w segmentacji stosowanej przez wypożyczalnię w grupie (...). Stawka za wynajem pojazdu zastępczego klasy (...) w roku 2020 w województwie (...) wynosiła w formie „gotówkowej” przy płatności bezpośredniej z góry ustalonym okresem najmu od ok. 99 zł do ok. 243,90 zł netto za dobę (brutto od ok. 121,77 zł do ok. 300,00 zł), w formie „bezgotówkowej” – cesja praw od ok. 195,00 zł do ok. 281,76 zł netto za dobę (brutto od ok. 239,85 zł do ok. 346,56 zł). Stawki za wynajem bezgotówkowy są droższe.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy poczynił na podstawie zaoferowanego przez strony materiału dowodowego, w tym szczególnie zeznaniach samego poszkodowanego, jak i dowodów z dokumentów, w tym akt szkodowych, których rzetelność i wiarygodność nie były przez strony kwestionowane. Za zasadny uznać należało okres 21 dni najmu pojazdu zastępczego w stawce zaproponowanej przez powoda, przy czym propozycja pozwanego dotycząca najmu nie była dla poszkodowanego adekwatna do potrzeb i przewidywała kary, zatem skorzystanie z propozycji powoda było jak najbardziej zasadne. Rynkowość stawki potwierdził biegły w zleconej przez Sąd Rejonowy opinii wydanej na potrzeby postępowania. Wobec zeznań świadka S. N. (1) należało uznać za niezasadne koszty parkowania żądane przez powoda, skoro poszkodowany bezpośrednio dysponował miejscem parkingowym, na którym uszkodzone auto mogło oczekiwać na moment rozpoczęcia naprawy.

Zgodnie z art. 15zszs⁽²⁾ Ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842) w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich, w sprawach rozpoznawanych według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego, zwanej dalej „Kodeksem postępowania cywilnego” przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego, gdy nie można przeprowadzić posiedzenia zdalnego, a przeprowadzenie rozprawy lub posiedzenia jawnego nie jest konieczne. Sąd Rejonowy wydał wyrok na posiedzeniu niejawnym uznając, że materiał dowodowy zebrany w sprawie jest wystarczający do wydania rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy zważył, iż powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

Powód uzyskał wobec pozwanej roszczenie odszkodowawcze na skutek umowy przelewu wierzytelności, co ma podstawę w art. 509 k.c. i w art. 510 § 1 k.c. Podkreślić należy, że w doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że przedmiotem przelewu może być co do zasady każda wierzytelność - pieniężna i niepieniężna, wierzytelność, której źródłem jest zobowiązanie naturalne. Przedmiotem przelewu może być też wierzytelność niewymagalna, czy też wierzytelność przyszła. Istotnym jest jedynie, by w dniu zawarcia umowy przelewu wierzytelność będąca przedmiotem przelewu była w sposób dostateczny oznaczona. Wierzytelność objęta umową cesji z dnia 21 sierpnia 2020 r. oznaczona została poprzez wskazanie, że dotyczy odszkodowania od określonego w umowie podmiotu, oznaczone zostało także zdarzenie, z którego wierzytelność ta wynika i wskazano jego datę. W ocenie Sądu Rejonowego powyższe spełnia warunek dostatecznego oznaczenia wierzytelności.

Podstawą prawną roszczenia powoda jest umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego zawarta z (...) z siedzibą

w W.. Powód na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t. jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 2214 ze zm., dalej: ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych) uprawniony był do dochodzenia od pozwanego odpowiedzialności za szkodę powstałą w dniu 31 lipca 2020 r. Odnosząc się do pozostałych podstaw prawnych zgłoszonego roszczenia należało wskazać, iż zgodnie z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Świadczenie ubezpieczenia obejmuje zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości poniesionej przez poszkodowanego szkody (art. 805 § 1 i 2 k.c.). Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych regulują przepisy ustawy z 22 maja 2003 r.

o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t. jedn. Dz. U. z 2019r., poz. 2214 ze zm., dalej: ustawa). Zgodnie z art. 34 ust. 1 i 36 ust.

1 ustawy, z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia, zaś odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Ustalenie odszkodowania z ubezpieczenia OC następuje według ogólnych zasad określonych w art. 361-363 k.c., z tym jedynie zastrzeżeniem, że zakład ubezpieczeń zobowiązany jest tylko do świadczenia pieniężnego, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej (art. 822 § 1 k.c. i art. 36 ust. 1 ustawy).

Bezpośrednią podstawą prawną zgłoszonego roszczenia jest art. 436 § 2 k.c. w zw. z art. 415 k.c. Wobec tego, że pozwano ubezpieczyciela sprawcy zdarzenia, odpowiedzialność strony pozwanej znajduje również podstawę w art. 805 § 1 i § 2 punkt 1 k.c., art. 821 k.c. i art. 822 § 1-4 k.c. oraz w przepisach ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. W myśl art. 415 k.c. w zw. z art. 436 § 2 k.c., posiadacz pojazdu mechanicznego odpowiada na zasadzie winy za szkodę powstałą w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody.

Zgodnie z treścią przepisu art. 361 k.c., statuującego zasadę pełnego odszkodowania w granicach odpowiedzialności odszkodowawczej za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, naprawienie szkody obejmuje wszelkie poniesione straty (utrącone korzyści pozostają poza sferą zainteresowania w niniejszej sprawie). Wysokość odszkodowania powinna zatem odpowiadać rzeczywistym skutkom zdarzenia, z którego wyniknęła szkoda. Naprawienie szkody (odszkodowanie) w tych granicach następuje według wyboru poszkodowanego – przez przywrócenie do stanu poprzedniego bądź przez zapłatę określonej sumy pieniężnej i powinno obejmować wszystkie straty, które poszkodowany poniósł wskutek zaistnienia szkody (art. 361 § 2 k.c.). Każdorazowo granice obowiązku naprawienia szkody wyznaczone są przez normalny związek przyczynowy między zdarzeniem wywołującym szkodę, a szkodą.

W przedmiotowej sprawie fakt zaistnienia szkody i podstawa wypłaty z jej tytułu odszkodowania przez pozwanego były bezsporne. Rozstrzygnięcia natomiast wymagała kwestia zakresu odpowiedzialności pozwanej z tytułu przedmiotowej szkody – dokładniej jej wysokości.

Powyżej wskazany zakres odszkodowania obejmuje również rekompensatę za brak możliwości korzystania przez poszkodowanego z własnego pojazdu, uszkodzonego na skutek zdarzenia. Możliwości korzystania z samochodu osobowego nie należy traktować jako luksusu, gdyż w obecnych czasach jest normą posiadanie pojazdu osobowego. Poszkodowany w niniejszej sprawie wskazał, że samochód zastępczy był mu niezbędny do użytku. Okoliczność niezbędności korzystania przez poszkodowanego z pojazdu zastępczego została wykazana w toku postępowania.

Odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego należało uznać za uzasadnione w wysokości 5.490,90 zł tj. 21 dni x 282,90 zł.

Powód wynajął poszkodowanemu auto za stawkę ustaloną na poziomie 282,90 zł/dzień, która jest stawką rynkową.

Strona powodowa udowodniła swoje roszczenie w zakresie stawki za najem nie tylko w oparciu o zawarte umowy najmu pojazdu zastępczego, ale i za pomocą innych dowodów, w tym: fakturę VAT, umowę cesji oraz dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, które wzajemnie ze sobą korelują.

Natomiast zgodnie z ogólną zasadą ciężaru dowodu wynikającą z art. 6 k.c., obowiązek wykazania, że wysokość stawki najmu pojazdu zastępczego, wynikająca z dokumentów przedłożonych przez powoda, jest nieuzasadniona należało do strony pozwanej. Pełnomocnik pozwanego nie sprostował jednak spoczywającemu na nim obowiązkowi i nie dostarczył wystarczających dowodów na poparcie swoich twierdzeń. Dobowa stawka najmu zastosowana przez powoda w zawartej z poszkodowanym umowie najmu pojazdu zastępczego (282,90 złotych) w ocenie Sądu Rejonowego była stawką rynkową i nie była wygórowana.

Nadto, zdaniem Sądu Rejonowego, istotnym jest, by stawka obowiązująca u danego usługodawcy nie była stawką nadmierną i to rażąco. Takiego zarzutu powodowi poczynić nie można.

Zatem koszty 5.950,90 zł za najem pojazdu zastępczego uznać należało za zasadne, a przy uwzględnieniu, że pozwany wypłacił powodowi 2.520,00 zł tytułem odszkodowania za najem pojazdu zastępczego w postępowaniu likwidacyjnym, zasądzeniu podlegała kwota 3.420,90 zł stanowiąca różnicę pomiędzy powyższymi.

W kwestii propozycji najmu ze strony pozwanej Sąd Rejonowy uznał, że poszkodowany miał prawo do skorzystania z oferty powoda po stawkach rynkowych i nie przyczynił się tym samym do nadmiernego powiększenia szkody. Oferty pozwanego były albo obarczone szeregiem ograniczeń i obciążeń, o czym zeznał świadek – poszkodowany pierwotnie, a zatem nie budziło zdziwienia Sądu, czemu poszkodowany zdecydował się na najem auta zastępczego od powoda, którego oferta nie przewidywała ograniczeń i odpowiadała uzasadnionym potrzebom poszkodowanego.

Koszty parkowania były niezasadne wobec tego, że bezpośrednio poszkodowany dysponował miejscem parkingowym – auto przed szkodą było parkowane przed domem bądź w garażu, na co wskazał w złożonych zeznaniach. Powód nie wykazał zatem zasadności parkowania pojazdu uszkodzonego za opłatą, w sytuacji gdy auto mogło oczekiwać na naprawę na posesji bezpośrednio poszkodowanego, aż do momentu podjęcia naprawy pojazdu, po oczekiwaniu na decyzję pozwanego wydaną w postępowaniu likwidacyjnym.

Z uwagi na powyższe, Sąd Rejonowy zasądził od(...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda (...)z siedzibą w P. kwotę 3.420,90 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w rozumieniu art. 481 § 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016 r. liczonymi od dnia 8 października 2020 r. (30 dni liczonych od dnia terminu zapłaty oznaczonego na fakturze tj. 07.09.2020 r.) do dnia zapłaty.

Powództwo w zakresie przewyższającym zasądzoną kwotę tytułem odszkodowania podlegało oddaleniu jako nienależne i nieudowodnione, z uwagi na powyższe.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., który stanowi, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań, koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Szczegółowe wyliczenie tych kosztów zostało pozostawione Referendarzowi sądowemu na podstawie art. 108 § 1 zd. 2 k.p.c.

Powyższy wyrok pozwany zaskarżył w części, tj. w zakresie pkt 1 wyroku - w całości; w zakresie pkt 3 wyroku - w całości.

Apelacja zaskarżonemu wyrokowi zarzuca:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy,

a mianowicie:

a) art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez newszechstronną wybiórczą i fragmentaryczną ocenę materiału dowodowego, co skutkowało dowolną oceną dowodów, w szczególności błędną oceną zeznań świadka R. P. (1) i S. N. (1), które nie były spójne z nagraniami rozmów z dnia 4.08.2020r. i 8.08.2020 r.

i w konsekwencji pominięciem okoliczności mających istotne znaczenie lub nienadaniem im odpowiedniej wagi, w szczególności poprzez:

pominięcie faktu, że zgłaszający szkodę i upoważniony do kontaktu świadek R. P. (1) współpracował z powodem i kontaktując się z pozwanym towarzystwem ubezpieczeń podejmował działania utrudniające sprawną likwidację szkody m.in. poprzez wskazanie siebie jako osobę kontaktową

w procesie likwidacji szkody i celowe nieprzekazywanie wszystkich danych adresowych poszkodowanego (adresu email czy numer telefonu), nieprzekazanie poszkodowanemu, że przesłany Regulamin Wypożyczalni jest regulaminem wewnętrznym firmy, a przy najmie refundowanym przez pozwanego mają zastosowanie inne warunki w zakresie zniesienia ograniczeń i kar, o jakich była mowa w rozmowach telefonicznych z dnia 4.08.2002 r. i 8.08.2020 r. i indywidualnie uzgodnionych na dalszym etapie zawierania umowy najmu, brak dokonania uzgodnień czy poszkodowany potrzebuje pojazdu zastępczego i jakie są jego potrzeby, a następnie przekazania ich wypożyczalni;

pominięcie faktu, że poszkodowany (w następstwie działań osoby przez niego upoważnionej) realnie nie był zainteresowany uzyskaniem jak najkorzystniejszej oferty, albowiem zgłaszający szkodę R. P. (1) podczas rozmów z dnia 4.08.2020r.

i 8.08.2020 r. nie wskazywał na jakiegokolwiek okoliczności

i pobudki, które kierowały poszkodowanym przy wyborze pojazdu zastępczego;

błędne ustalenie, że oferty pozwanego były obarczone szeregiem ograniczeń i obciążeń oraz że Regulamin wypożyczalni preferowanej przez pozwanego przewidywał tzw. udział własny w szkodzie komunikacyjnej, niezależne od niego opłaty karne m. in. w razie naprawy blacharsko - lakierniczej wypożyczonego auta w wysokości „kosztów usługi + 35%”, utratę elementów wyposażenia oraz zakaz używania pojazdu przez osoby poniżej 21 roku życia, podczas gdy z nagrania rozmów z dnia 04.08.2020 r. i z dnia 08.08.2020r. (- płyta CD k. 25) wynika, że przesłany Regulamin Wypożyczalni jest regulaminem wewnętrznym firmy, a przy najmie refundowanym przez pozwanego mają zastosowanie inne warunki w zakresie zniesienia ograniczeń

i kar, o jakich była mowa w rozmowach telefonicznych

i indywidualnie uzgodnionych na dalszym etapie zawierania umowy najmu a świadek S. N. (1) przyznał, że była mowa o tym, iż niektóre warunki zostaną zniesione i nie wskazał, że ubezpieczyciel wykluczył zniesienie minimalnego wieku kierującego, jednakże Sąd nie dokonał ustaleń w tym zakresie;

błędne ustalenie, że poszkodowany o ofercie najmu i jej warunkach był informowany przez R. P. (1), podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego, w tym zeznań świadka S. N. (1) wynika, że poszkodowany nie został poinformowany, iż przesłany Regulamin Wypożyczalni jest regulaminem wewnętrznym firmy, a przy najmie refundowanym przez pozwanego mają zastosowanie inne warunki w zakresie zniesienia ograniczeń

i kar, o jakich była mowa w rozmowach telefonicznych z dnia 4.08.2002 r. i 8.08.2020 r. i indywidualnie uzgodnionych na dalszym etapie zawierania umowy najmu, natomiast poszkodowany nie zgłosił wypożyczalni swoich potrzeb i nie wyjaśnił w sposób dostateczny jakie będą ostateczne koszty najmu;

brak ustaleń w zakresie tego, że poszkodowany nie poinformował pozwanego o przyczynach, dla których nie chce skorzystać

z pojazdu zastępczego za stawkę znacznie niższą aniżeli oferuje powód, co uniemożliwiło prawidłową likwidację szkody

i przyczyniło się do zwiększenia jej rozmiarów podczas gdy braku kontaktu z wypożyczalnią wynik z nagrania rozmowy

z dnia 08.08.2020r. (płyta CD k. 25);

błędne ustalenie, że propozycja pozwanego dotycząca najmu nie była dla poszkodowanego adekwatna do potrzeb i przewidywała kary, zatem skorzystanie z propozycji powoda było jak najbardziej zasadne, w sytuacji w której przesłany Regulamin Wypożyczalni jest regulaminem wewnętrznym firmy, a przy najmie refundowanym przez pozwanego mają zastosowanie inne warunki w zakresie zniesienia ograniczeń i kar, o jakich była mowa w rozmowach telefonicznych z dnia 4.08.2002r.

i 8.08.2020 r. i indywidualnie uzgodnionych na dalszym etapie zawierania umowy najmu, natomiast poszkodowany nie zgłosił wypożyczalni swoich potrzeb i nie wyjaśnił w sposób dostateczny jakie będą ostateczne koszty najmu;

nienadanie odpowiedniego znaczenia złożonej poszkodowanemu propozycji najmu pojazdu zastępczego, z której poszkodowany - należycie współpracujący z dłużnikiem w wykonaniu zobowiązania - winien był skorzystać i która to oferta winna wyznaczać stawkę dobową za najem pojazdu zastępczego;

b) art. 100 zd. 1 k.p.c. poprzez jego zastosowanie i orzeczenie o kosztach procesu zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów

z pominięciem, że kosztami opinii biegłego powinien zostać obciążony jedynie powód, albowiem strona pozwana w pkt II 7 wносиła

o pominięciu wniosku dowodowego z opinii biegłego wskazując, że pozwany nie kwestionuje okoliczności, iż stawki stosowane przez powoda mogły być stawkami rynkowymi a pozwany nie cofnął tego wniosku, co spowodowało koszty postępowania, które powinny obciążać wyłącznie powoda na podstawie art. 102 k.p.c.

2. Naruszenie przepisów prawa materialnego, a to:

a) art. 361 § 2 k.c., art. 805 k.c. oraz art. 824(1) § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię, a w konsekwencji zasądzenie odszkodowania przekraczającego wysokość poniesionej szkody, co w odniesieniu do całokształtu zebranego materiału dowodowego nie było uzasadnione

i stanowi kwotę nieadekwatną do wysokości poniesionej szkody albowiem różnica czynszu najmu pojazdu zastępczego z jakiego korzysta poszkodowany względem stawek czynszu zaoferowanych przez likwidującego szkodę ubezpieczyciela stanowi szkodę, nie pozostającą w adekwatnym związku przyczynowym z kolizją za skutki której odpowiedzialność ponosi pozwany;

b) art. 354 k.c., art. 362 k.c., art. 361 § 2 k.c., art. 805 k.c. oraz art. 824(1) § 1 k.c. w zw z art. 5 k.c. poprzez błędną wykładnię, a w konsekwencji błędne uznanie, że poszkodowany miał prawo do skorzystania z oferty powoda po stawkach rynkowych i nie przyczynił się tym samym do nadmiernego powiększenia szkody, podczas gdy wobec złożonej poszkodowanemu propozycji najmu pojazdu zastępczego za stawkę niższą niż stawka powoda i braku realnego wykazania przez powoda, że propozycja ubezpieczyciela była mniej korzystana, gdyż przewidywała niemożliwe do zniesienia ograniczenia i kary, zachowanie poszkodowanego stanowi o braku współpracy z ubezpieczycielem i przyczynieniu się do zwiększenia szkody;

c) art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 826 § 1 k.c. w zw. z art. 16 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez błędną wykładnię

i nieuwzględnienie przez Sąd I instancji, iż zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynika, a wynajęcie pojazdu za dobową stawkę najmu znacznie wyższą aniżeli zaoferowana przez pozwanego, przyczyniła się do zwiększenia szkody, i jako taka nie powinna obciążać pozwanego albowiem osoba uczestnicząca

w zdarzeniu objętym ubezpieczeniem obowiązkowym (w tym również poszkodowany) obowiązana jest do zapobieżenia, w miarę możliwości, zwiększeniu się szkody;

d) art. 95 § 2 k.c. przez jego niezastosowanie i pominięcie, że czynność prawna dokonana przez przedstawiciela w granicach umocowania pociąga za sobą skutki bezpośrednio dla reprezentowanego.

Apelujący wnosił o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty na podstawie art. 98 § 11 k.p.c.

2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty na podstawie art. 98

§ 11 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie jest uzasadniona i podlega oddaleniu.

Nie jest trafny zarzut obrazy zaskarżonym wyrokiem prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k.p.c. i art. 227 k.p.c.

Wbrew zarzutom apelacji ustalenia Sądu rejonowego są prawidłowe. Ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego nie jest wybiórcza

i fragmentaryczna. Jest ona wszechstronna i nie ma postaci dowolnej. Mieści się w granicach swobodnej. Dokonując ustaleń faktycznych Sąd meriti nie naruszył reguł logicznego rozumowania ani zasad wynikających z doświadczenia życiowego.

Ustalenia te Sąd Okręgowy akceptuje i przyjmuje za własne.

Wynajem pojazdu zastępczego generuje koszty, które w realiach konkretnej sprawy mogą stanowić element szkody. Odszkodowanie przysługujące od zakładu ubezpieczeń na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z uszkodzeniem tych pojazdów obejmuje niezbędne

i ekonomicznie uzasadnione koszty, w tym koszty wynajmu pojazdu zastępczego (por. np. uchwała SN z 6.10.2022r. III CZP 119/22 i przywołane tamże stanowisko judykatury).

W realiach rozpoznawanej sprawy koszt wynajmu samochodu mieści się w granicach szkody w rozumieniu przepisu art. 361 § 1 k.c.

Żądanie odszkodowania jest uzasadnione, ponieważ w związku z wynajmem zostały wygenerowane przez uprawnionego wydatki, które podlegają zwrotowi.

Zarzut, że poszkodowany winien w celu minimalizacji szkody wynająć pojazd zastępczy w placówce wskazanej przez pozwanego zakład jest chybiony.

Jest oczywistym, że obie strony stosunku zobowiązaniowego powinny współdziałać w jego wykonaniu (art. 354 k.c.). Nie oznacza to jednak, że poszkodowany jest obowiązany w każdym przypadku realizować oczekiwania zakładu ubezpieczeń.

Zakład ma prawo oczekiwać, iż koszty wynajmu auta zostaną zoptymalizowane a więc nie zostaną ustalone w wysokości zawyżonej, nadmiernej. Aby tak się stało należy wymagać od zakładu ubezpieczeń, że do uprawnionego zostanie zaadresowana propozycja mająca znamiona konkretnej oferty. Winna ona zawierać istotne elementy

przedmiotowo istotne pozwalające poszkodowanemu na dokonanie właściwej oceny i wyboru optymalnego rozwiązania nie tylko w ujęciu finansowym, ale także w zakresie warunków eksploatacji pojazdu. Zakład ubezpieczeń winien w szczególności wskazać jaki proponuje pojazd (określenie jego parametrów), jaki jest ewentualny udział własny w powstałych kosztach oraz jak przedstawiają się warunki eksploatacji (m.in. limit kilometrów, prawo użytkowania przez osoby najbliższe poszkodowanego, możliwość użycia pojazdu poza granicami kraju itp.)

Jak wynika z akt takiej propozycji nie było przedstawionej powodowi.

W piśmie z dnia 11 sierpnia 2020 roku (k. 37) zakład jedynie wielce ogólnikowo zakomunikował, że istnieje możliwość skorzystania z pojazdu zastępczego, bez podania konkretnych warunków.

Oferta współpracujących wypożyczalni, uwzględniając cały wachlarz i katalog opłat dodatkowych była – co trafnie podnosi autor pozwu – znacznie mniej korzystna niż oferta wypożyczalni z której skorzystał poszkodowany.

Niezrozumiały jest zarzut oparty na stwierdzeniu, że błędna była ocena Sądu zeznań świadków R. P. i S. N.. Nie zostało wykazane, oceniając te dowody Sąd naruszył reguły logicznego rozumowania i zasady doświadczenia życiowego.

Twierdzenia, że przesłany regulamin wypożyczenia jest regulaminem wewnętrznym firmy, a przy najmie refundowanym przez pozwanego mają zastosowanie inne warunki w zakresie zniesienia ograniczeń są gołosłowne, skoro te inne warunki nie zostały podane do wiadomości poszkodowanego. na aprobatę zasługują także ustalenia dotyczące czasu trwania najmu.

Nie mogą odnieść zamierzonego skutku także zarzuty w zakresie wskazanego w apelacji prawa materialnego. Co przedstawiono wyżej nie można powodowi przypisać braku odpowiedzialności w wykonaniu zobowiązania. Powód nie przyczynił się do zwiększenia szkody, a zasądzone świadczenie nie przekraczało wysokości poniesionej szkody.

Stosunkowe rozdzielenie kosztów było uzasadnione, skoro powództwo zostało uwzględnione jedynie w części (art. 100 k.p.c.)

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji (art. 385 k.p.c.)

O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 98 k.p.c. stosując zasadę w nim wyrażoną odpowiedzialności strony za wynik procesu.

Jarosław Gołębiowski